

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ДОБОРУ КАДРІВ ДО ДЕРЖАВНОГО БЮРО РОЗСЛІДУВАНЬ

Державне бюро розслідувань — новий правоохоронний орган, створення якого передбачено зобов'язаннями при вступі до Ради Європи та є частиною коаліційної угоди між парламентськими партіями Верховної Ради України VIII скликання.

12 листопада 2015 року Верховна Рада України ухвалила Закон України «Про Державне Бюро розслідувань», який визначає правові основи організації та діяльності Державного бюро розслідувань. Постановою Кабінету Міністрів України № 127 від 29 лютого 2016 року утворено Державне бюро розслідувань.

В даний час відбувається конкурс для зайняття вакантних посад у Державному бюро розслідувань, кандидати подали заяви з необхідним переліком документів та проходять тестування.

Керівний склад ДБР вже сформований, проте існує нагальна необхідність у доборі слідчих, працівників оперативних підрозділів, управлінь спеціального призначення та внутрішнього контролю. На ці посади можуть бути призначені люди, які працювали в інших правоохоронних органах, мають спеціальні звання та, відповідно, отримують за них доплати (Фросевич Л. Державне бюро розслідувань розпочало набір кадрів. — Український репортер: [Електронний ресурс] — Режим доступу: <http://ukrreporter.com.ua/suspilstvo/derzhavne-byuro-rozsliduvan-rozpochalo-nabir-kadriv.html>).

Водночас керівництво ДБР стверджує, що є певна проблема. Якщо такі кандидати переможуть у конкурсі, то вони будуть належати до категорії державних службовців, а не осіб рядового чи начальницького складу, адже чинний закон не визначив для них спеціальних звань. Це — один із багатьох недоліків профільного закону, який необхідно виправити.

Порядок проведення конкурсу для призначення на посади у Державному бюро розслідувань, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 20 грудня 2017 року № 1069, визначає механізм проведення відкритого конкурсу для призначення на посади у центральному апараті Державного бюро розслідувань та його територіальних органах.

Необхідно підкреслити, що на зайняття посад в Державному бюро розслідувань, що пов'язані зі здійсненням оперативно-розшукової діяльності та державною таємницею, конкурс проводиться з ураху-

ванням особливостей проведення закритого конкурсу, пов'язаних з питаннями державної таємниці, що передбачені Порядком проведення конкурсу на зайняття посад державної служби, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 25 березня 2016 року № 246.

Загальні вимоги до кандидатів на службу до Державного бюро розслідувань також встановлені у законодавстві. Так, на службу до Державного бюро розслідувань приймаються на конкурсній основі в добровільному порядку (за контрактом) громадяни України, які спроможні за своїми особистими, діловими та моральними якостями, віком, освітнім і професійним рівнями та станом здоров'я ефективно виконувати відповідні службові обов'язки (Про затвердження Типового порядку проведення відкритого конкурсу для призначення на посади у Державному бюро розслідувань: Постанова Кабінету Міністрів України від 20 грудня 2017 р. № 1069 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1069-2017-п/paran11#n11>).

Важливим є те, що кваліфікаційні вимоги та критерії професійної придатності для зайняття посад у Бюро затверджуються безпосередньо Директором Державного бюро розслідувань.

Не менш важливим для проведення конкурсу є перелік випадків, коли особи не можуть брати участь у конкурсі до Державного бюро розслідувань. Так, не допускаються до участі у конкурсі особи, які: 1) за рішенням суду визнані недієздатними або обмежені у цивільній дієздатності; 2) мають судимість за вчинення злочину, не погашену або не зняту в установленому законом порядку (крім реабілітованої особи), або протягом останнього року притягувалися до адміністративної відповідальності за вчинення адміністративного правопорушення, пов'язаного з корупцією; 3) особа, яка є державним службовцем або посадовою особою органу місцевого самоврядування, є членом політичної партії, є народним депутатом України або депутатом місцевої ради.

Досить детально регламентований порядок проведення конкурсу до Державного бюро розслідувань, який проводиться поетапно і включає в себе:

- 1) оголошення про проведення конкурсу;
- 2) прийняття та розгляд поданих документів для участі в конкурсі;
- 3) кваліфікаційний іспит;
- 4) психофізіологічне дослідження із застосуванням поліграфа;
- 5) співбесіду;
- 6) визначення переможців конкурсу.

На нашу думку, такий порядок проведення конкурсу вбачається дуже ефективним. Прогалин у законодавчому регулюванні цього питання майже немає. Отже, ефективність роботи Державного бюро

розслідувань буде залежати від того, наскільки об'єктивно будуть оцінені результати кваліфікаційного іспиту, психофізіологічного дослідження кандидатів на вакантні посади, а також неупередженість під час співбесіди. Підсумки конкурсу та початок роботи Державного бюро розслідувань ми зможемо побачити найближчим часом, сподіваємось, що Державне бюро розслідувань зможе виправдати очікування, які на нього покладаються.

***Науковий керівник:** асистент кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури Національного університету «Одеська юридична академія», кандидат юридичних наук **Кіслиця Ірина Олександрівна**.*

Хонько А. О.

студентка 1-го курсу магістратури факультету адвокатури
Національного університету «Одеська юридична академія»

СТАТУС ДЕРЖАВНОГО БЮРО РОЗСЛІДУВАНЬ: КОНСТИТУЦІЙНІ ПРОБЛЕМИ ВИЗНАЧЕННЯ

Сьогодні в Україні триває процес інтеграції до Європейського Союзу, що вимагає вирішення цілого ряду актуальних проблем в правотворчій та правозастосовчій сферах. Однією з таких проблем є високий рівень правопорушень, в яких фігурують правоохоронці, судді і найвищі службовці, що значно сповільнює соціальний та економічний розвиток країни. Вирішення даного питання потребує створення спеціального органу з відповідними повноваженнями.

Якщо звернутися до історичного аспекту даного питання, то можна побачити, що започаткування інституту, практичним завданням якого є здійснення дізнання та досудового слідства кримінальних правопорушень, що вчинені високопосадовцями, неодноразово планувалося.

Перша спроба була втілена в Указі Президента України «Про Національне бюро розслідувань України», який був прийнятий 24 квітня 1997 року. Втім невдовзі його основні норми щодо складу НБР, граничної кількості робітників і штатного розпису, а також положення щодо процедури призначення працівників НБР та підлеглості керівника бюро, рішенням Конституційного Суду України були оголошені не конституційними. (Рішення КСУ № 10-рп / 98 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/v010p710-98>)